

**Cinneadh de bhun alt 1, fo-alt 1 den Acht Cúige (1990:32) maidir le dlíthe náisiúnta maidir le ceimiceáin a chur i bhfeidhm i gCúige Åland i ndáil le srianta ar tháirgí nicitín áirithe a chur ar an margadh**

**Cinneadh**

Cuireann Rialtas Cúige Åland cosc ar phúitsí nicitín a chur ar an margadh in Åland ina bhfuil cion nicitín de 20 mg nó níos mó in aghaidh an pouch. Déantar an Cinneadh de bhun alt 1, fo-alt 1 den Acht Cúige (1990:32) maidir le feidhmiú na ndlíthe náisiúnta maidir le ceimiceáin i gCúige Åland, dá ngairtear anseo feasta an tAcht um Cheimiceáin Inblanco, agus alt 45b, fo-alt 1 den Acht Ceimiceán (599/2013), dá ngairtear anseo feasta an tAcht Ceimiceán, is infheidhme maidir le Åland tríd an Acht um Cheimiceáin Inblanco.

Tagraíonn púitsí nicitín do púitsí aondáileoige le haghaidh úsáid béil ina bhfuil nicitín (CAS 54-11-5 agus/nó CAS 22083-74-5) nó meascán de chomhdhúile nicitín eile. Ciallaíonn cur ar an margadh an soláthar, an díol nó an t-aistriú eile le linn gníomhaíochta tráchtála.

Níl feidhm ag an toirmeasc maidir le táirgí a aicmítear mar tháirgí íocshláinte faoin Acht Leigheasra (395/1987).

**Teacht i bhfeidhm agus bailíocht an Chinnidh**

Tiocfaidh an Cinneadh i bhfeidhm láithreach nuair a bheidh fógra tugtha dó, i.e. ar an seachtú lá tar éis an Cinneadh a fhógairt ar shuíomh gréasáin Rialtas Cúige Åland.

Beidh an Cinneadh bailí de thuras na huaire.

**Ráiteas ar na cúiseanna atá leis an gCinneadh**

*Cúlra*

Tá nicitín i bpúitsí Nicitín a bhaintear as an ngléasra tobac nó a tháirgtear go sintéiseach, chomh maith le ceallalós agus comhábhair eile, mar shampla milseoirí. Níl tobac i bpúitsí nicitín.

San Fhionlainn, rinne Gníomhaireacht Leigheasra na Fionlainne (Fimea) púitsí nicitín a aicmiú roimhe seo mar tháirgí íocshláinte. Mheas Fimea go gcomhlíonann púitsí nicitín an sainmhíniú ar tháirge íocshláinte bunaithe ar éifeacht chógaseolaíoch nicitín. Chiallaigh an t-aicmiú mar tháirge íocshláinte nach bhféadfaí púitsí nicitín a dhíol san Fhionlainn gan údarú margaíochta faoin Acht Leigheasra (395/1987), agus cuireadh srian freisin ar allmhairiú púitsí nicitín faoin Acht Leigheasra. Dá bhrí sin, níl púitsí nicitín ar fáil cheana lena ndíol san Fhionlainn, cé is moite de tháirgí ar deonaíodh údarú margaíochta táirgí íocshláinte ina leith. Aicmíodh táirgí ina bhfuil níos mó ná 4 milleagram nicitín mar dhrugaí ar oideas agus níorbh fhéidir iad a allmhairiú gan oideas. Tagann táirgí íocshláinte faoi inniúlacht reachtach náisiúnta faoi alt 27, mír 30, den Acht Neamhspleáchais do Chúige Åland (1991:71) agus forálacha Fimea a chuirtear i bhfeidhm freisin in Åland.

An 4 Aibreán 2023, d'fhógair Fimea gur athraigh sé a léirmhíniú maidir le púitíní nicitín agus gur chinn sé nár tháinig púitsí nicitín faoi raon feidhme an Achta Leigheasra mura ndearnadh iad a mhargú go sonrach chun críche leighis nó go bhféadfaí a léiriú ar shlí eile go n-úsáidtear iad mar tháirgí íocshláinte de ghnáth. Chiallaigh léirmhíniú nua Fimea ar púitsí nicitín nach raibh feidhm ach ag forálacha an Achta um Cheimiceáin In blanco agus an tAcht Ceimiceán

maidir le púitsí nicitín in Åland agus go bhféadfaí púitsí nicitín a thairiscint lena ndíol in Åland gan ceadúnas miondíola agus gan srianta ar ábhar nicitín. Ní chumhdaítear púitsí nicitín leis an Acht Cúige (1978:52, arna leasú le hAcht 2016/52) maidir le tobac agus táirgí gaolmhara toisc nach bhfuil siad cumhdaithe ag aon cheann de na sainmhínithe reatha san Acht.

Tar éis athmheasúnú Fimea ar an reachtaíocht, tá méadú suntasach tagtha ar mhargú, allmhairiú agus díol púitsí nicitín. Tá measúnú déanta ag Rialtas Cúige Åland ar fhaisnéis agus ar thuarascálacha Ghníomhaireacht Sábháilteachta agus Ceimiceán na Fionlainne (Tukes), agus fuair sé amach go bhfuil sonraí ann a thabharfadh le fios go bhféadfadh púitsí nicitín a bheith ar an margadh le cion nicitín suas le 50 go 100 mg.

An 27 Meitheamh 2023, d'éisigh Rialtas Cúige Åland cinneadh eatramhach de bhun alt 1, fo-alt 1 den Acht In blanco Chemicals agus alt 45b, fo-alt 3 den Acht Ceimiceán, lena dtoirmisctear púitsí nicitín ina bhfuil 20 mg nó níos mó de nicitín in aghaidh an pouch a chur ar mhargadh Åland. Tá an cinneadh bunaithe go háirithe ar an ngá atá le leanaí agus déagóirí a chosaint ó nimhiú nicitín. Ina chinneadh eatramhach, mheas Rialtas Cúige Åland go bhféadfadh púitsí ina bhfuil 20 mg nó níos mó de nicitín a bheith ina nguais thromchúiseach do naíonáin agus do leanaí óga faoi alt 45b den Acht Ceimiceán. Faoi alt 45b, fo-alt 3 den Acht Ceimiceán, cuirfear breith eatramhach ar aghaidh gan mhoill le haghaidh breithe de bhun alt 45b, fo-alt 1 den Acht Ceimiceán.

Ina chinneadh, bhí an Rialtas Cúige ag brath ar shaineolas Ghníomhaireacht Náisiúnta Sábháilteachta agus Ceimiceán na Fionlainne (Tukes).

#### *Reachtaíocht*

Faoi alt 18, fo-alt 12 den Acht Neamhspleáchais do Chúige Åland (1991:71), tá inniúlacht reachtach ag Åland in ábhair a bhaineann le cúram sláinte, agus faoi alt 18, fo-alt 10 den Acht Neamhspleáchais, tá inniúlacht reachtach ag Åland i réimse an dúlra agus an chaomhnaithe comhshaoil, a sanntar ceimiceáin dóibh.

Tá feidhm ag an Acht Ceimiceán (599/2013) maidir le Åland ar bhonn alt 1, fo-alt 1 den Acht Cúige (1990:32) maidir le cur i bhfeidhm dlíthe náisiúnta maidir le ceimiceáin i gCúige Åland.

Faoi alt 3 den Acht Cúige (1990:32) maidir le dlíthe náisiúnta maidir le ceimiceáin a chur i bhfeidhm i gCúige Åland, déanfaidh an Rialtas Cúige na cúraimí riaracháin a bhfuil an rialtas náisiúnta freagrach astu sa Chúige, a mhéid atá an riarachán bunaithe ar chumhachtaí reachtacha agus riaracháin na Cúige sa réimse ábhartha. Ciallaíonn sé sin go mbeidh an Rialtas Cúige freagrach as na cúraimí a chuirfear, de réir an Achta Ceimiceán, ar Thóga agus ar an Rialtas araon, a mhéid a thagann siad faoi inniúlacht reachtach agus riaracháin na Cúige sa réimse ábhartha.

De réir alt 1 den Acht Ceimiceán, is é cuspóir an Achta sláinte an duine agus an comhshaoil a chosaint ar ghuaiseacha agus ar dhochar de bharr ceimiceán. De réir alt 2 den Acht, tá forálacha san Acht maidir le cur chun feidhme reachtaíocht an Aontais Eorpaigh maidir le ceimiceáin agus maidir le hoibleagáidí náisiúnta áirithe a bhaineann le ceimiceáin. Tagann púitsí nicitín faoi raon feidhme an Achta Ceimiceán agus sainmhínítear iad mar mheascáin ina bhfuil nicitín agus substaintí eile de bhun alt 6, foroinn 2 den Acht Ceimiceán.

De réir alt 45, foroinn 1 den Acht Ceimiceán, beidh feidhm ag forálacha chaibidil 7 den Acht Ceimiceán maidir le maoirseacht seachas faireachas margaidh ar cheimiceáin. De mhaolú ar

fho-alt 1, beidh feidhm ag alt 45ú agus ag fo-alt 3 d'alt 45b den Acht Ceimiceán maidir le faireachas margaidh ar cheimiceáin. Faoi alt 45, fo-alt 3 den Acht Ceimiceán, beidh feidhm ag forálacha an Achta um Fhaireachas Margaidh maidir le faireachas margaidh ar cheimiceáin, mura bhforáiltear a mhalairt san Acht seo. Chun críocha an Achta seo, measfar gur ceimiceán é 'táirge' de réir bhrí an Achta um Fhaireachas Margaidh, earra ina bhfuil ceimiceáin nó earra cóireáilte, agus ciallóidh 'oibreoir eacnamaíoch' eintiteas a mhonaraíonn, de réir bhrí an Achta seo nó reachtaíocht an Aontais Eorpaigh, táirge, é féin nó i ról allmhairí ionadaíocha aonair, a thugann isteach, a chuireann ar an margadh, a onnmhairíonn, a stóráilann, a phacáistíonn nó a dháileann táirge.

Faoi alt 45, foroinn 4 den Acht Ceimiceán, i gcás ina ndíreofar bearta chun faireachas margaidh a dhéanamh ar cheimiceáin ar oibreoir eacnamaíoch, beidh feidhm ag forálacha reachtaíocht an Aontais Eorpaigh maidir le ceimiceáin maidir le cur ar an margadh a shainmhíniú agus, i gcás bithicídí, an sainmhíniú ar chur ar fáil ar an margadh a shainmhíniú. Mar sin féin, ciallaíonn cur ar an margadh táirgí bithicíde atá údaraithe go náisiúnta a chur ar an margadh san Fhionlainn.

Foráiltear le halt 45b, fo-alt 1 den Acht Ceimiceán, go bhféadfaidh an Rialtas, a mhéid nach bhfuil ceimiceán faoi réir srianta faoi Rialachán REACH, má shuítear go ndéanann úsáid ceimiceáin nó earra ina bhfuil an ceimiceán nó an t-earra ina bhfuil an ceimiceán nó an t-earra a mheastar le réasún díobháil thromchúiseach nó guais thromchúiseach do shláinte an duine nó don chomhshaol, a chinneadh monarú, allmhairiú, cur ar an margadh nó aon aistriú, onnmhairiú, úsáid nó láimhseáil inchomparáide eile an cheimiceáin nó an earra ina bhfuil an ceimiceán, ar feadh tréimhse áirithe nó ar feadh tréimhse éiginnte, a shrianadh nó a thoirmeasc agus srianta agus coinníollacha a eisiúint le haghaidh na hoibríochta.

Foráiltear le Foroinn 3 d'alt 45b den Acht Ceimiceán, i gcás ina n-éilítear gníomhaíocht phráinneach chun díobháil nó guais dá dtagraítear i bhfo-alt 1 a chosc, go bhféadfaidh Gníomhaireacht Sábháilteachta agus Ceimiceán na Fionlainne na toirmisc agus na srianta is gá a eisiúint go sealadach. Cuirfear an t-ábhar faoi bhráid an Rialtais gan mhoill ansin lena chinneadh.

De réir na hoibre ullmhúcháin don Acht Ceimiceán, d'fhéadfadh sé gur aicmíodh ceimiceán a dhéanann díobháil thromchúiseach nó guais thromchúiseach mar cheimiceán guaiseach, ach d'fhéadfadh sé a bheith ina cheimiceán a chruthaíonn díobháil nó guais thromchúiseach nuair a úsáidtear é ar bhealach sonrach fiú mura gcuireann an t-aicmiú sin san áireamh (HE 38/2013 vp, lch. 53).

#### *Díobháil thromchúiseach nó guais thromchúiseach do shláinte an duine*

Ina chinneadh eatramhach, dúirt an Rialtas Cúige go bhfuil baol tromchúiseach nimhithe ag baint le púitsí nicitín agus go bhféadfadh siad a bheith bagrach don bheatha, go háirithe do naíonáin agus do leanaí óga.

Dá mhéad táirgí a bhfuil leibhéil nicitín ag dul i méid a dhóltar in asraonta miondíola, is mó an dóchúlacht go dtarlóidh nimhiú i measc leanaí óga, m.sh. nimhiú i measc leanaí óga agus is mó na guaiseacha tromchúiseacha a d'fhéadfadh teacht chun cinn nuair a úsáidtear an táirge. Is féidir dáileoga nicitín Móra a chur faoi deara freisin nimhiú i ndaoine fásta. Is é an ghné is inláimhsithe de Nicitín a éifeacht addictive ar an lárchóras na néaróg. Is féidir le daoine óga a bheith ag brath go mór ar nicitín tar éis iarraidh air. Tá éifeachtaí diúltacha ag Nicitín freisin ar

an gcroí agus ar shoithí fola. Níl foráil i reachtaíocht náisiúnta ná i reachtaíocht an Aontais maidir le ceimiceáin faoi láthair maidir le huasteorainn d'ábhar nicitín púitín nicitín.

Tagraíonn an cinneadh eatramhach don aicmiú guaise faoi Rialachán (CE) Uimh. 1272/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le haicmiú, lipéadú agus pacáistiú substaintí agus meascán, agus lena leasaítear agus lena n-aisghairtear Treoir 67/548/CEE agus Treoir 1999/45/CE, agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1907/2006 (Rialachán CLP). Aicmítear nicitín mar Ghéarthocsaineach. in larscríbhinn VI a ghabhann le Rialachán CLP. 2, H300 “Marfach má shlogtar é” (ATE= 5 mg/kg de mheáchan coirp). Bunaithe ar an ATE le haghaidh Nicitín, is féidir a ríomh gur féidir le pouch ina bhfuil 50 mg de nicitín a bheith marfach do leanbh a bhfuil meáchan 10 kg aige má dhéantar an nicitín go léir sa pouch a ionghabháil ó bhéal agus a ionsú isteach sa chorp. Cinneadh an teorainn 20 mg nicitín in aghaidh an pouch ar bhonn fachtóir sábháilteachta 2.5 (leanaí beaga) i gcomparáid leis an luach ATE.

Chomh maith leis sin, ní rialaítear blastán púitsí nicitín, agus tá go leor de na blasanna a bhaineann le púitsí nicitín deartha chun úsáideoirí óga go háirithe a mhealladh agus d'fhéadfadh sé a bheith tarraingteach do leanaí beaga freisin. Tá púitsí nicitín ar fáil i m.sh. blasanna torthaí, licorice agus cola agus boladh. Tá na táirgí pacáilte i bpacáistí tarraingteacha, a d'fhéadfadh achomharc a dhéanamh le leanaí an-óg. Tá baol ann gur féidir le leanaí púitsí nicitín a shlogadh agus nimhiú nicitín a fháil, rud a d'fhéadfadh dochar tromchúiseach sláinte a dhéanamh.

I bhfianaise an mhéid thuas agus na dtosca atá leagtha amach i gcinneadh eatramhach an Rialtais Cúige, measann an Rialtas Cúige go bhféadfadh púitsí nicitín le dáileog nicitín de 20 mg nó níos mó díobháil thromchúiseach nó guais thromchúiseach a dhéanamh don tsláinte; de réir bhrí alt 45b, fo-alt 1 den Acht Ceimiceán. Go háirithe do leanaí óga, d'fhéadfadh an ghuais a bheith marfach. Measann an Rialtas gur cheart cosc a chur ar na púitsí nicitín sin a chur ar an margadh.

### **Fógra**

Ní fios lón na bpáirtithe a chumhdaítear leis an gCinneadh seo agus dá bhrí sin fógraítear an Cinneadh mar sheirbhís trí fhoilsiú de bhun alt 50, fo-alt 2 agus alt 57 den Acht Riaracháin (2008:9) do Chúige Åland.

Tá an Cinneadh ar fáil ar láithreán gréasáin Rialtas Chúige Åland go dtí xx.xx. Tá fógra go bhfuil an cinneadh ar fáil ar shuíomh gréasáin an Údaráis foilsithe ar chlár fógraí leictreonach an Rialtais Cúige, [www.regeringen.ax](http://www.regeringen.ax). Meastar gur tharla an fógra ar an seachtú lá tar éis fhoilsiú an fhógra ar bhord fógraí leictreonach an Rialtais Cúige.

### **Éisteacht**

XXXXX

### **Achomhairc**

Tá teoracha achomhairc faoi iamh.

### **Forálacha is infheidhme**

An tAcht cúigeach (1990:32) maidir le dlíthe náisiúnta maidir le ceimiceáin, ranna 1 agus 3 a chur i bhfeidhm i gCúige Åland.

An tAcht Ceimiceán (599/2013), ailt 1, 6, agus 45, agus fo-ailt 1 agus 3 d'alt 45b.

An tAcht Riaracháin (2008:9) do Chúige Åland, alt 28, fo-alt 1, agus ailt 49, 50 agus 57.

DRÉACHT